

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на образованието и науката

ДО

ПРОФ. САШО ПЕНОВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДО К Л А Д

*от Комисията по академична етика при министъра на
образованието и науката*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

В Комисията по академична етика постъпи сигнал с вх. № 94-2126/05.05.2022 г. от проф. С. С., с твърдения за извършено закононарушение – плагиатство, от страна на В. К. Т. в дисертационен труд за придобиване на научната степен „доктор на науките“ в П.Н 9.1. Национална сигурност, тема „Модели за повишаване на ефективността на системата за социална адаптация на военнослужещите, освободени от военна служба, в динамична социална среда“, защитен през 2014 г. в Националния военен университет (НВУ) "Васил Левски".

Проверката е образувана на основание Заповед № РД09-3298/ 13.06.2022 г., след констатацията на назначената със Заповед № РД09-3230/03.06.2022 г. комисия по допустимост, че сигналят от проф. С. е допустим.

Подателят на сигнала проф. С. посочва редица източници, от които В. Т. е използвал текстове в дисертационния си труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ в П.Н 9.1. Национална сигурност, без същите да бъдат цитирани.

В изпълнение на чл. 30, ал. 8 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), с Протокол № 74/01.07.2022 г., Комисията по академична етика определи трима арбитри за изготвяне на становища относно твърденията в сигнала.

След като се запознаха с материалите по преписката, арбитрите депозираха своите становища.

С писмо изх. № 94-4957/12.09.2022 г. от заместник-министъра, становищата на тримата арбитри са изпратени на В. Т., като в съответствие с изискването на чл. 30, ал. 11 от ЗРАСРБ му е предоставена възможност да изрази своето становище по случая.

Становището на В. Т. е заведено в деловодството на Министерството на образованието и науката с вх. № 94-5318/30.09.2022 г.

Комисията по академична етика се запозна с всички документи, становища и мнения по случая.

Според арбитър 1, дисертационният труд на В. Т. съдържа 256 страници (59% от общия му обем) същинско плагиатство и 128 страници (29% от общия му обем) автоплагиатство. Някои от преписваните и плагиатствани трудове са: „Социална адаптация на личността“, Военно издателство, София, 1976 г. (с автор Дончо Градев); „Моделиране на процесите по набиране и подбор на персонал в организацията“, Дисертация за придобиване на ОНС „доктор“, защитена в Химикотехнологичен и металургичен университет, София, през 2013 г. (с автор Снежана Колева); „Предизвикателства пред политиката за сигурност и отбрана в съвременната среда за сигурност“ – Годишник на Военна академия „Г. Ст. Раковски“, № 1, 2014 (2015), Факултет „Национална сигурност и отбрана“, 7-21 (с автор Георги Димов). Заключение на арбитъра гласи: „Анализирайки дисертацията на В. Т. адекватният, правилният, верният, точният извод е: тя е продукт на несъмнено плагиатство в особено големи размери“.

В становището си арбитър 2 посочва, че 220 страници от дисертационния труд на В. Т. са плагиатствани, включително 58 страници, „взети от младежки реферати, курсови работи и други учебни материали, които са качени в Интернет“. Само този факт, според арбитъра, „е напълно достатъчно основание В. Т. да бъде посочен за плагиат в неговата дисертация“. Отделно и „отново напълно достатъчно основание за същото е избирателното заимстване в рамките на 42 страници (почти една десета от дисертацията)“ от монографията „Социална адаптация на личността“ на Дончо Градев от 1976 г., „като внимателно са премахнати идеологическите термини, характерни за онова време и заедно с това безкритично са пропуснати и са намерили място в дисертацията редица съждения от онази различна, в сравнение с настоящата, обществена среда“. В заключението си арбитърът потвърждава наличието на плагиатство: „представената от В. Т. за собствен труд дисертация е съвкупност от... създадени и публикувани от други лица научни резултати, без адекватно позоваване и цитиране“.

Арбитър 3 изтъква в заключението си: „Сравняването на предоставения ми дисертационен труд и автореферата към него с останалите материали, детайлното съпоставяне на текстове... показват значително по обем... автоплагиатство и плагиатство – копиране от оригинални източници на текстове без стилистична или граматическа преработка или с минимални преобразования“. Изтъква се също като „крайно негативна практика“ от страна на В. Т. използването „на текстове, изготвени от обучаеми... и

прилагането им в труд за придобиване на научна степен „доктор на науките“, използването „на трудове на автори от втората половина на XX век... разглеждащи теории от „реалния социализъм“, както и „присвояването на авторските права над модел от по-рано разработен и защитен чужд дисертационен труд“.

В становището си, заведено в деловодната система на МОН с вх. № 94-5318/30.09.2022 г., Т. не коментира по същество твърденията в сигнала на проф. С. и становищата на определените от КАЕ арбитри, а само уведомява, че обжалва Заповед № РД09-3298/13.06.2022 г. пред Административен съд София-град и позовавайки се на чл. 166, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, заявява, че обжалването спира изпълнението на акта.

Съгласно чл. 32, ал. 8 и ал. 9 от ЗРАСРБ, заповедите на министъра на образованието и науката, издавани във връзка с осъществяването на правомощията му по глава четвърта, могат да се обжалват пред съда при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като обжалването не спира изпълнението им. Поради това няма пречка Комисията по академична етика да се произнесе с доклад.

След като се запозна с всички налични документи по преписката и със становищата на тримата арбитри, определени с Протокол № 74/01.07.2022 г., Комисията по академична етика потвърждава наличието на плагиатство по смисъла на § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби към ЗРАСРБ в дисертационния труд на В. Т. за придобиване на научната степен „доктор на науките“ в П.Н 9.1. Национална сигурност, на тема „Модели за повишаване на ефективността на системата за социална адаптация на военнослужещите, освободени от военна служба, в динамична социална среда“.

Съгласно чл. 35, ал. 5 от ЗРАСРБ, в случай на доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове, въз основа на които едно лице е придобило научна степен, ако лицето не заема академична длъжност, научната степен се отнема от ректора на висшето училище или от ръководителя на научната организация, който я е присъдил.

Ръководството на Националния военен университет "Васил Левски" следва бъде запознато със заключението на Комисията по академична етика, а началникът на НВУ да упражни законовите си правомощия.

Венцислав Динчев – председател: /П/

проф. Веска Георгиева: /П/

проф. Радослав Радев: /П/

проф. Цветан Сивков: /П/

проф. Ирини Дойчинова-Цекова: /П/